

LECTIO DIVINA

SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Mk 1, 40-45

Évközi 6. vasárnap („B” év)

Ha akarod, te meg tudsz tisztítani engem!

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIÁS 29,11)

+ EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből

Ha akarod, te meg tudsz tisztítani engem!

Abban az időben: Egy leprás jött Jézushoz. Térdre borult előtte, és így kérlelte: „Ha akarod, te meg tudsz tisztítani engem!” Jézusnak megesett rajta a szíve. Kinyújtotta kezét, megérintette, és azt mondta neki: „Akarom! Tisztulj meg!” Erre rögtön elmúlt a leprája, és megtisztult. Jézus szigorúan ráparancsolt, és mindjárt elküldte ezekkel a szavakkal: „Vigyázz, ne szólj erről senkinek egy szót sem, hanem menj, mutasd meg magadat a papnak, és tisztulásodért mutasd be a Mózes rendelte áldozatot, bizonyosságul nekik.” Ám az, alighogy elment, mindenfelé hirdetni és híresztelni kezdte a dolgot. Emiatt Jézus nem mehetett többé nyilvánosan a városba, inkább kint, elhagyatott helyeken tartózkodott. Mégis, mindenünnen özönlöttek hozzá az emberek.

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

⁴⁰ Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι.

És jön hozzá egy leprás kérve őt és térdre hullva és mondva neki: „Ha akarod, meg tudsz tisztítani engemet.”

⁴¹ καὶ σπλαγχνισθεὶς ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἥψατο καὶ λέγει αὐτῷ· Θέλω, καθαρίσθητι·

És zsigereiben megrendülve kinyújtva a kezét megérintette és mondja neki: „Akarom, tisztulj meg!”

⁴² καὶ εὐθὺς ἀπῆλθεν ἀπ’ αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη.

És azonnal eltávozott tőle a lepra és megtisztult.

⁴³ καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθὺς ἐξέβαλεν αὐτόν,

És ráförmedve rögtön kiküldte őt,

⁴⁴ καὶ λέγει αὐτῷ· Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἶπης, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ᾧ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

És mondja neki: „Nézd, ne mondj semmit senkinek, hanem menj el, mutasd meg magadat a papnak és mutass be áldozatot a megtisztulásod miatt, amit rendelt Mózes, bizonyságul nekik.”

⁴⁵ ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλὰ ἔξω ἐπ’ ἐρήμοις τόποις ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πάντοθεν.

De az elmenve elkezdte sokfelé hirdetni és elhíresztelni a dolgot, úgyhogy már nem volt lehetséges számára bemenni nyilvánosan a városba, hanem kinn, elhagyatott helyeken volt: és jöttek hozzá mindenhonnan.

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

⁴⁰ ET VENIT AD EUM LEPROSUS DEPRECANS EUM ET GENU FLECTENS ET DICENS EI: “SI VIS, POTES ME MUNDARE”.

⁴⁰ Egy leprás jött hozzá, térdre borult előtte, s így kérte: „Ha akarod, megtisztíthatsz.”

⁴⁰ Akkor odajött hozzá egy leprás, és térdre esve így kérlelte: »Ha akarod, meg tudsz tisztítani engem.«

⁴⁰ ***Akkor egy leprás jött hozzá, térdre borult előtte és kérlelte: „Ha akarod, megtisztíthatsz engem.”***

⁴⁰ És jöve hozzá egy bélpoklos, kérvén őt és leborulván előtte és mondván néki: Ha akarod, megtisztíthatsz engem.

⁴⁰ Odament hozzá egy leprás, aki könyörögve [és térdre borulva] így szólt hozzá: – Ha akarod, meg tudsz tisztítani.

⁴¹ ET MISERTUS EXTENDENS MANUM SUAM TETIGIT EUM ET AIT ILLI: “VOLO, MUNDARE!”;

⁴¹ **Jézusnak megesett rajta a szíve, kinyújtotta kezét, és így szólt hozzá: „Akarom, tisztulj meg!”**

⁴¹ Jézus megkönyörült rajta. Kinyújtotta kezét, megérintette, s azt mondta neki: »Akarom, tisztulj meg!«

⁴¹ ***Könyörületre indulva feléje nyújtotta a kezét, megérintette és így szólt hozzá: „Akarom, tisztulj meg!”***

⁴¹ Jézus pedig könyörületességre indulván, kezét kinyújtva megérinté őt, és monda néki: Akarom, tisztulj meg.

⁴¹ Megszánta, kinyújtotta a kezét, és megérintette. Ezt mondta neki: – Akarom, tisztulj meg!

⁴² ET STATIM DISCESSIT AB EO LEpra, ET MUNDATUS EST.

⁴² **Erre rögtön elmúlt a leprája, és megtisztult.**

⁴² Amikor ezt kimondta, azonnal eltűnt róla a lepra, és megtisztult.

⁴² ***Erre azonnal elhagyta a lepra és megtisztult.***

⁴² És a mint ezt mondja vala, azonnal eltávozték tőle a poklosság és megtisztula.

⁴² És azonnal eltűnt róla a lepra, és megtisztult.

⁴³ ET INFREMIT IN EUM STATIMQUE EIECIT ILLUM

⁴³ **De Jézus szigorúan ráparancsolt s elküldte, ezt mondva neki:**

⁴³ Erélyesen ráparancsolt, és azonnal elküldte őt e szavakkal:

⁴³ ***De mindjárt ezzel a szigorú meghagyással küldte el:***

⁴³ És erősen megfenyegetvén, azonnal elküldé őt,

⁴³ Jézus erélyesen rászólt, s azonnal elküldte.

⁴⁴ ET DICIT EI: “VIDE, NEMINI QUIDQUAM DIXERIS; SED VADE, OSTENDE TE SACERDOTI ET OFFER PRO EMUNDATIONE TUA, QUAE PRAECEPTUM MOYSES, IN TESTIMONIUM ILLIS”.

⁴⁴ „Vigyázz, ne szólj róla egy szót sem senkinek, hanem menj, mutasd meg magadat a papnak, és ajánld fel tisztulásodért a Mózes rendelte áldozatot, bizonyosságul nekik.”

⁴⁴ »Vigyázz, senkinek se szólj erről; hanem eredj, mutasd meg magadat a papnak, és ajánld föl tisztulásodért, amit Mózes rendelt, bizonyosságul nekik.«

⁴⁴ „**Nézd, ne szólj senkinek semmit! Menj, mutasd meg magadat a papnak és ajánld föl tisztulásodért az áldozatot, amit Mózes rendelt bizonyosságul nekik.**”

⁴⁴ És monda néki: *Meglásd, hogy senkinek semmit ne szólj; hanem eredj el, mutasd meg magadat a papnak, és vidd fel a te tisztulásodért, a mit Mózes parancsolt, bizonyosságul nekik.*

⁴⁴ Ezt mondta neki: – Vigyázz, senkinek semmit el ne mondj, hanem menj, mutasd meg magad a papnak, és ajánld fel tisztulásodért – bizonyítékul számukra –, amit Mózes rendelt!

⁴⁵ AT ILLE EGRESSUS COEPIT PRAEDICARE MULTUM ET DIFFAMARE SERMONEM, ITA UT IAM NON POSSET MANIFESTO IN CIVITATEM INTROIRE, SED FORIS IN DESERTIS LOCIS ERAT; ET CONVENIEBANT AD EUM UNDIQUE.

⁴⁵ Ám az, alighogy elment, mindenfelé híresztelni és terjeszteni kezdte a dolgot. Emiatt Jézus nem mehetett nyilvánosan be a városba, inkább távolabbi, csendesebb helyeken tartózkodott. Az emberek mégis mindenünnen jöttek hozzá.

⁴⁵ De az, mihelyt elment, híresztelni kezdte a dolgot, úgyhogy Jézus már nem mehetett nyilvánosan a városba, hanem kint a puszták helyeken tartózkodott; és hozzá gyülekeztek mindenfelől.

⁴⁵ **Ő azonban alighogy kiment, nagy hangon híresztelni és terjeszteni kezdte a történeteket, úgyhogy Jézus már nem mehetett nyilvánosan a városba. Inkább távoli, magányos helyeken tartózkodott. Az emberek mégis mindenfelől tódultak hozzá.**

⁴⁵ Az pedig kimenvén, kezdte sokat beszélni és terjeszteni a dolgot, annyira, hogy nyilvánosan immár be sem mehetett Jézus a városba, hanem künn puszták helyeken vala, és mennek vala hozzá mindenfelől.

⁴⁵ De az elment, és elkezdte fennhangon hirdetni és híresztelni az esetet, úgyhogy nem mehetett többé nyíltan a városokba, hanem kint, lakatlan helyeken tartózkodott, és oda mentek hozzá mindenfelől.

1.3. BEHATÁROLÁS

A szakasz az első fejezet végén található a Márk-evangéliumban. A leprással való találkozása Jézusnak (Mk 1,40-44) és ennek következménye (Mk 1,45) két alegységre osztja az epizódot, amit a Mk 1,40-45 versek között határolhatunk be.

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Márk ezzel a gyógyítással hangsúlyozni akarja:

- Jézus nyit minden ember felé, különösen a társadalom peremén élő, illetve az oda kutasított személyek felé, akiket ebben az epizódban a leprás jelképez. Jézus felszabadító küldetése nekik is szól.
- Jézus minden cselekedete az emberek iránti irgalomból fakad.
- Az Úr mint zsidó férfi, fontosnak tartja a mózesi előírások betartását, ezért mondja a meggyógyított leprásnak, hogy mutassa meg magát a papnak, s mutasson be áldozatot.
- A Jézus iránti helyes magatartása az embernek az az alázatos imádat, amivel úgy fogalmazza meg a kérését a Mester felé, hogy ha akarja, hallgassa meg a könyörgését az Úr, vagyis legyen meg az ő akarata, ahogy a Miatyánkban is tanítja Jézus (vö. Mt 6,10).

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

παράκαλῶν (*párákálón*): maga mellé hívva, kérve, kérlelve (Mk 1,40)

Márk evangéliumában mindig Jézus az, akit ezzel a kifejezéssel kérnek, szó szerint maguk mellé hívnak: a leprás (Mk 1,40), a tisztátalan lelkek (Mk 5,10.12), a falubeliek (Mk 5,17), az ördögtől megszabadított férfi (Mk 5,18), Jairus (Mk 5,23), a betegek (Mk 6,56), egy süketnéma (Mk 7,32) és egy vak (Mk 8,22). A leprás esete (Mk 1,40), aki elsőként fordul így Jézushoz, azért is érdekes, mert ő ebben a betegségben nem tehetné meg azt, hogy magához hívjon valakit. A Mester ennek ellenére elfogadja ezt a hívást, kérést: szóba áll vele.

Több alkalommal pedig a Jézushoz intézett kéréshez az a tény kapcsolódik, hogy az Úr megérint valakit (Mk 1,41; 6,56; 7,32; 8,22), ráteszi valakire a kezét (Mk 5,23.41). A kérésre az Úr érintéssel válaszol: kezével érintve meggyógyítja a leprást, a betegeket, a süketnémát és a vakot, illetve feltámasztja Jairus leányát.

σπλαγχνισθεῖς (*szplánkhniszthejsz*): zsigereiben, bensejében megrendülve, megindulva (Mk 1,41)

A szó a bensőben, a zsigerekben való megrendültséget jelöli, s mindig Jézusra vonatkozik Márknál. A Mester ezt érzi, amikor találkozik a leprással (Mk 1,41), a nagy sokasággal (Mk 6,34; 8,2), illetve a néma lélektől megszállt fiúval és annak édesapjával (Mk 9,22). Jézus cselekedetei ebből az irgalomból fakadnak, amikor megtisztítja a leprást (Mk 1,41),

tanítani kezdi és jól lakatja kenyérrel a tömeget (Mk 6,34; 8,2), illetve amikor meggyógyítja a megszállott gyermekeket (Mk 9,22).

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok Márk evangéliumán belül

Mk 1,34 Sok beteget meggyógyított különféle betegségekből, és sok ördögöt kiűzött, de nem engedte őket szóhoz jutni, mert tudták, hogy kicsoda.

Mk 2,2 annyian összejöttek, hogy még az ajtó előtti téren sem fértek el. Hirdette nekik az igét.

Mk 3,10 Sokakat meggyógyított, úgyhogy akiknek volt valami bajuk, mind ott tolongtak körülötte, hogy legalább megérinthessék.

Mk 5,27.30 Hallott Jézusról, azért átfurakodott a tömegen, és hátulról megérintette a ruháját.” “Jézus nyomban észrevette, hogy erő ment ki belőle. A tömeghez fordult: „Ki érintette meg a ruhámat?”

Mk 6,56 Amerre csak járt, a falvakon, városokon és tanyákon, kitették a betegeket a terekre, és kérték, hogy legalább ruhája szegélyét érinthessék. Aki csak megérintette, meggyógyult.

Mk 8,22 Betsaidába értek. Egy vakot hoztak eléje és kérték, hogy érintse meg.

Mk 10,13 Kisgyerekeket hoztak hozzá, hogy érintse meg őket.

Szinoptikus párhuzamok

Mt 8,1-4 Amikor lejött a hegyről, nagy népsokaság követte. Egyszer csak odament hozzá egy leprás, leborult előtte és kérte: „Uram, ha akarod, megtisztíthatsz!” Jézus kinyújtotta kezét, megérintette, s így szólt hozzá: „Akarom, tisztulj meg!” Erre az nyomban megtisztult leprájától. Ekkor Jézus ezt mondta neki: „Vigyázz, ne mondd el senkinek, hanem menj, mutasd meg magad a papnak, és ajánld fel a Mózes rendelte áldozatot bizonyosságul!”

Mt 9,30 Nyomban megnyílt a szemük. Jézus pedig rájuk parancsolt: „Vigyázzatok, ne tudja meg senki!”

Mt 9,36 Amikor látta a tömeget, megesett rajta a szíve, mert olyan volt, mint pásztor nélkül a juhok: elcsigázott és kimerült.

Mt 18,27 Az úr megkönyörült a szolgán, szabadon engedte, s adósságát is elengedte.

Mt 20,34 Jézus megkönyörült rajtuk, és megérintette szemüket. Azon nyomban visszakapták látásukat és követték őt.

Lk 5,12-16 Amikor Jézus az egyik városban tartózkodott, egy leprával borított férfi meglátta, elé borult és kérte: „Uram, ha akarod, megtisztíthatsz!” Erre kinyújtotta kezét, megérintette, és így szólt hozzá: „Akarom, tisztulj meg!” És azonnal megtisztult a leprától. Meghagyta neki, hogy ne mondja el senkinek: „Hanem menj el, mutasd meg magad a papnak, és ajánld fel tisztulásodért a Mózes által előírt áldozatot bizonyosságul nekik.” A dolog híre mégis egyre jobban elterjedt. Nagy tömeg gyűlt egybe, hogy hallgassa, és ki- ki meggyógyuljon betegségéből. Ő azonban elvonult a pusztába, és imádkozott.

Lk 7,13 Amikor az Úr meglátta, megesett rajta a szíve és megszólította: „Ne sírj!”

Lk 10,33 Végül egy szamariainak is arra vitt az útja. Amikor meglátta, megesett rajta a szíve.

Lk 15,20 Csakugyan útra kelt és visszatért apjához. Apja már messziről meglátta és megesett rajta a szíve. Eléje sietett, a nyakába borult és megcsókolta.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Lev 13,49 csak akkor kell a papnak megmutatni mint leprás esetet, ha a ruhán, a bőrön, a szöveten, a takarón vagy a bőrből készült tárgyon zöldes vagy rózsaszínű folt jelenik meg.

Lev 14,2-4 A leprásra megtisztulása napján ezt a törvényt kell alkalmazni: Vezessék a paphoz, a pap pedig menjen ki a táboron kívülre. Ha a vizsgálat során kiderül, hogy a leprás megszabadult betegségétől, parancsolja meg, hogy hozzanak az illető megtisztulásáért két élő tiszta madarat, cédrusfát, bíborfestéket és izsópot.

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Aquileiai Chromatius: „Akkor odajött hozzá egy leprás, és térdre esve így kérlete: »Ha akarod, meg tudsz tisztítani engem.«” Térdre esett, ezzel kifejezte imádatát az Úr iránt, azaz úgy adta elő kérését Jézusnak, mint Istennek. A Törvénykönyvben pedig ez áll: „Meg van írva: Uradat, Istenedet imádd, s csak neki szolgálj!” (Mt 4, 10). Tehát ez a leprás meglátta benne Istent. Jól tudta, hogy ő isteni hatalommal bír. Bármit, amit akar, megtehet. Ezért mondja: „Ha akarod, meg tudsz tisztítani engem.” De, lássátok az alázatát! Odateszi kérése elejére a „ha” szót, azaz rábizza magát az Isten akaratára. Láttá az Úr benne a hitet és az alázatot. Erős hitét meggyógyításával jutalmazta. Majd megparancsolja neki: „hanem eredj, mutasd meg magadat a papnak [Lev 13,49], és ajánld föl tisztulásodért, amit Mózes rendelt, bizonyságul nekik.” Kötelezi őt, hogy eleget tegyen a Törvénynek. Hitt, az Úr meggyógyította, elmegy és hálát ad. Ezt jelenti a Törvény beteljesítése.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

1474. A keresztény ember, aki törekszik arra, hogy megtisztuljon bűneitől és Isten kegyelme segítségével megszentelődjék, nincs egyedül. "Isten valamennyi gyermekének élete Krisztusban és Krisztus által minden más keresztény testvér életével Krisztus misztikus Testének természetfölötti egységében, mint egy misztikus személyben, csodálatosan egybekapcsolódik."

1939. A szolidaritás alapelve, amelyet "barátság" vagy "szociális szeretet" néven is neveznek, az emberi és keresztény testvériség közvetlen követelménye: A tévedés "első, ma oly széles körben és veszedelmesen elterjedt forrása az, hogy megfeledeznek az

emberek azon kölcsönös kapcsolatáról és szeretetéről, amelyet mind a közös eredet és az összes ember – bármely néphez tartozzék is – értelmes természetének azonossága, mind a megváltás áldozata, melyet Krisztus a kereszten oltárán mennyei Atyjának engesztelésül följánlott, parancsol".

1940. A szolidaritás mindenekelőtt a javak szétosztásában és a munka megfizetésében mutatkozik meg. Magában foglalja az erőfeszítést az igazságosabb társadalmi rendért, melyben a feszültségeket jobban meg lehet oldani, s melyben a feszültségek könnyebben megtalálják az egyeztetett megoldást.

1941. A társadalmi–gazdasági problémákat csak a szolidaritás valamennyi formájának, a szegények egymás közötti, a gazdagok és szegények, a munkások egymás közötti, a munkaadók és munkavállalók, a nemzetek és népek szolidaritásának segítségével lehet megoldani. A nemzetközi szolidaritás az erkölcsi rend követelménye. A világ békéje részben ettől függ.

1942. A szolidaritás erénye meghaladja az anyagi javak kereteit. Az Egyház, a hit lelki javait terjesztve, többnyire segítette a gazdasági fejlődést is, amelynek gyakran nyitott új utakat. Századokon át így valósultak meg az Úr szavai: "Ti keressétek először az Isten országát és annak igazságát, s ezeket mind megkapjátok hozzá" (Mt 6,33):

"Mintha kétezer éve nem élne kitartóan az Egyház lelkében mindenki kollektív felelősségérzete mindenkiért, melyből egészen a hősiességig merítették erőt a lelkek, tudniillik a földet művelő, rabszolgákat felszabadító, betegeket gyógyító, a hitet, a kultúrát és a tudományt minden kor minden népéhez elvívó szerzetesek, azért hogy olyan társadalmi feltételeket teremtsenek, amelyek egyedül képesek lehetnének és könnyűvé tenni az emberhez és a keresztényhez méltó életet."

2288. Az élet és a testi egészség Isten által ránk bízott drága ajándékok. Értelmesen kell róluk gondoskodnunk, figyelembe véve mások és a közös szükségleteit.

Az állampolgárok egészségéről való gondoskodás a társadalom segítségét kívánja, hogy megkaphassák azokat az életfeltételeket, melyek lehetővé teszik a növekedést és az érettség elérését: a táplálékot és ruhát, a lakást, az egészségügy gondozását, az alpműveltséget, a munkát és szociális gondoskodást.

2289. Az erkölcs felszólít ugyan a testi élet tiszteletére, de nem tekinti abszolút értéknek. Szembeszáll az újpogány fölfogással, amely a testkultuszt hirdeti, feláldozva annak mindent, bálványozva a fizikai tökéletességet és a sportteljesítményeket. Ez a szemlélet – a válogatás miatt, amit az erősek és a gyengék között folytat – az emberi kapcsolatok eltorzulásához vezethet.

2290. A mérsékletesség erénye arra indít, hogy kerüljünk minden túlzást az evésben-ivásban, az alkohol, a cigaretta és a gyógyszerek fogyasztásában. Súlyosan vétkeznek, akik ittas állapotban vagy a gyorsaság mértéktelen élvezetétől indítva mások vagy saját biztonságukat veszélyeztetik az utakon, a tengeren vagy a levegőben.

2291. A kábítószeres használat súlyosan károsítja az egészséget és az emberi életet. Eltekintve a szigorúan gyógyászati indikációtól, a kábítószeres használat súlyos bűn. A kábítószeres titkos gyártása és kereskedelme botrányos cselekmények; közvetlen

együttműködésnek számítanak, mert az erkölcsi törvénnyel súlyosan ellenkező gyakorlatra csábítanak.

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

FERENC PÁPA HOMÍLIÁJA 2020. JANUÁR 20-ÁN

„Ha akarod, meg tudsz tisztítani engem.” Ez egy egyszerű ima, a bizalom megnyilatkozása és egyben valódi kihívás, amellyel a leprás Jézushoz fordul, hogy gyógyítsa meg. A szíve mélyéről felszakadó könyörgés ez, ami egyben rámutat arra, hogy az Úr miként cselekszik az együttérzés jegyében. Együtt szenved velünk és értünk. Magára veszi mások szenvedését, hogy enyhítse és meggyógyítsa azt az Atya nevében. Ferenc pápa homíliájában a leprás meggyógyításának evangéliumi történetéről szólt és arra buzdított, hogy tekintsünk Jézus együttérzésére, aki eljött, hogy életét adja bűneinkért.

Valódi kihívás

A pápa a hangsúlyt a leprás egyszerű történetére fektette, aki Jézustól meggyógyítását kéri. Mondatában a „ha akarod” kifejezés egy ima, amely felkelti Isten figyelmét és megérkezik a megoldás. Egy kihívás ez, de egyben a bizalom megnyilatkozása is. Tudom, hogy Ő megteheti, ezért rábízom magam. Ez az ember vajon miért érezte úgy, hogy elmondja ezt az imát? – tette fel a kérdést a pápa. Mert látta, hogy Jézus miként cselekedett. Ez az ember már látta korábban Jézus együttérzését. Ez az együttérzés nem sajnálkozás vagy szájalom. Többször visszatér az Evangéliumban, a naimi özvegy, az irgalmas samaritánus és a tékozló fiú atyja arcában.

Az együttérzés cselekvésre ösztönöz

Az együttérzés bevon bennünket a helyzetbe, a szívből fakad és arra ösztönöz, hogy cselekedjünk – mutatott rá a pápa. Az együttérzés annyit jelent, hogy a másikkal szenvedek, magamra veszem a másik szenvedését, hogy megoldjam és meggyógyítsam azt. Ez volt Jézus küldetése. Jézus nem azért jött el, hogy a törvényt hirdesse és távozzon. Jézus együttérzéssel jött el, vagyis azért, hogy velünk és értünk szenvedjen, és életét adja ezért. Jézus szeretete olyan hatalmas, hogy együttérzése elvitte egészen a kereszting, hogy feláldozza életét.

Jézus nem mossa kezeit, hanem mellettünk marad

A pápa arra hívott homíliájában, hogy ismételjük el ezt a kifejezést: „Jézus megkönyörült rajta”. Képes volt belépni mások fájdalmába és problémáiba, mert ezért jött el, nem azért, hogy mossa kezeit, prédikáljon néhányszor, aztán távozzon. Mindig mellettünk áll. „Uram, ha akarod, meg tudsz gyógyítani; ha akarsz, meg tudsz bocsátani nekem; ha akarod, tudsz segíteni nekem.” Ennél hosszabb imát is mondhatunk: „Uram, bűnös vagyok, könyörülj meg rajtam és érezz együtt velem”. Ez egy egyszerű ima, amit naponta többször is elmondhatunk – buzdított Ferenc pápa. „Uram, én bűnös azt kérem Tőled, hogy légy könyörületes velem.” Szívünk mélyéből mondjuk el többször magunkban anélkül, hogy hangosan beszélénk: „Uram, ha akarod, te megteheted. Érezz együtt velem”. Ismételjük ezt – kérte a pápa.

Csodatevő ima

A leprás a maga egyszerű és csodatevő imájával elérte, hogy meggyógyuljon, hála Jézus együttérzésének, aki szeret minket bűnös mivoltunkban is. Ő nem szégyenkezik miattunk. „Ó, atyám, én bűnös vagyok, hogy mondhatnám én ezt neki...” – vethetnénk fel. Még jobb így! Ő éppen a bűnösökért jött el. Minél nagyobb bűnös vagy, az Úr annál közelebb áll hozzád, mert érted jött el, a legnagyobb bűnösért, mindannyiunkért. Válgass szokásunkká ennek az imának az ismétlése: „Uram, ha akarod, meg tudod tenni.” Mondjuk ezt mindig abban bízva, hogy az Úr mellettünk áll és együttérzésével magára veszi problémáinkat, vétkeinket és lelki betegségeinket, mindent – zárta csütörtök reggeli homíliáját Ferenc pápa.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

A mai liturgia az ószövetségi törvény és az Újszövetségben megjelenő krisztusi példa kapcsolatára mutat rá. Továbbá hangsúlyozza a tisztulás és szabadítás motívumát is.

Az *evangéliumban* (Mk 1,40-45) Jézus egy leprást gyógyít meg betegségéből. A leprások, mely alatt általában mindenféle bőrbetegséget értettek, a közösségből, társadalomból kitaszítottak voltak. Ha meggyógyultak, áldozatot kellett bemutatni Istennek. Ez a kitaszítottság azonban nem csak a fertőzés miatt szükséges óvintézkedésnek számított, hanem együtt járt egyfajta erkölcsi megvetéssel is, ugyanis a Jézus korának zsidó vallási gondolkodásában a mechanikus megfizetést dominált. Ez azt jelenti, hogy úgy gondolták, ha valaki például leprás, akkor bizonyosan korábbi bűnei vagy szülei bűnei miatt sújtja ilyen büntetéssel Isten. Jézus azonban elutasítja ezt a gondolatmenetet, ahogyan ezt a vakon született meggyógyításánál is olvashatjuk Jánosnál (Jn 9,1-12).

A leprásokra vonatkozó ószövetségi előírásokból hallunk az *olvasmányban* (Lev 13,1-2.44-46). Jézus azonban, amint az evangéliumban olvassuk, nem idegenkedik a betegtől s megérinti, pedig a tisztasági előírások szerint a leprás megérintésével ő maga is „tisztátalanná” válna. Előszóval fordul a kitaszítottak, a bűnösök felé, hogy Isten irgalmas szeretetét mutassa meg számukra. Azt is látjuk azonban, ahogyan a Máté-evangélium különösen is hangsúlyozza (Mt 5,17), hogy Jézus nem megszüntetni jött a törvényt, hanem beteljesíteni. Az evangéliumi elbeszélésben is olvassuk, hogy Jézus a törvényi előírás betartására szólítja fel a meggyógyított embert: elküldi, mutassa meg magát a papoknak, majd mutassa be a szükséges áldozatot „bizonyosságul nekik”. Az áldozatbemutatást itt elsősorban a papságra való tekintettel kéri a meggyógyulttól. Ő úgy jött teljessé tenni a törvényt, hogy Isten akarata szerinti módon használta és értelmezte azt, a szív szándékára és a szeretetből fakadó cselekvésre helyezve a hangsúlyt.

A *kezdőénekben* (Zsolt 30,3-4) az Istenhez szóló, szabadítást kérő imát hallhatjuk: „Te légy oltalmazó kösziklám és megerősített házam, hogy megszabadíts engem!”, kapcsolódva így az evangéliumi, a betegségből és kitaszítottságból való meggyógyítást elbeszélő történethez. A megtisztulás motívumához köthető a kezdő könyörgés is:

„Istenünk, tanításodból tudjuk, hogy az őszinte és tiszta szívekben akarsz élni. Kérünk, alakíts át minket kegyelmeddel, hogy méltó hajlékod legyünk.”

A *válaszos zsoltárban* (Zsolt 31,1-2.5.11) szintén megjelenik a szabadítás – szabadulás témája, illetve a tiszta szív motívuma is: „Te vagy, Uram, menedékem, a szabadulás örömevel veszel körül engem”; „Boldog, akinek az Úr megbocsátotta bűneit, akinek betakarta gonoszságát”; „Vigadjatok és ujjongjatok, igazak, az Úrban, és örvendezzen minden tiszta szívű”.

A *szentleckében* (1Kor 10,31-11,1) halljuk Páltól: „tegyetek mindent Isten dicsőségére. Se zsidót, se pogányt, se Isten egyházát ne botránkoztatassatok meg, mint ahogy én is mindenkinek kedvében járok”. Hasonló példára buzdít az apostol, mint amit Jézus mutat az evangéliumban: minden tettét Isten dicsőségére vitte végbe s tekintettel volt a papság mózesi áldozatbemutató váró felfogására is.

Az *alleluja versben* (Lk 7,16) hallottak a naími ifjú feltámasztásának szemtanúitól származnak Jézusra vonatkozólag: „Nagy próféta támadt köztünk, Isten meglátogatta az ő népét” – hiszen Jézus tetteit látva sokan megbizonyosodtak arról, hogy benne Isten látogatta meg a népét.

Az *egyetemes könyörgések* bevezetője szintén utal az evangéliumra: „Krisztus önként alávetette magát a törvénynek, hogy teljesítse Atyjának akaratát. Kérjük, hogy a parancsolatokban mi is mennyei Atyánk akaratát lássuk!”. A könyörgésekben megjelenik az önzetlen szeretet gyakorlása (4. könyörgés) és a gyógyulás kérése a betegek számára (5. kérés), melyek szintén az evangéliumi szövegben gyökereznek, hiszen Jézus valósítja meg legtökéletesebben az önzetlen szeretet gyakorlását, s ő hoz sok betegnek gyógyulást.

A *felajánló könyörgésben* is megtalálható a tisztulás motívuma: „Kérünk, Istenünk, hogy ez az áldozati adomány tisztítson meg és újítsa meg minket”.

ÉNEKLŐ EGYHÁZ

Te vagy az Isten (606)

http://nepenektar.hu/idoszak/evkozi_ido/liturgia/206/gr/736/te-vagy-az-isten-tu-es-deus

GITÁROS ÉNEKEK

Nincs más Isten (Chris Tomlin: Our God)

https://www.youtube.com/watch?v=k_bhzdZ-Q9A&list=RDmCDUQNPyNg&index=4

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰVEK

Tomka Ferenc: „Tegyetek tanúságot Rólam!”

I. Isten ereje a gyöngeségben mutatkozik meg

Ismered Dávid és Góliát küzdelmének leírását a Bibliából. Az állig felfegyverzett, Istent káromló Góliátot Dávid egyetlen parittyával legyőzi... Az elbeszélés örökérvényű

mondanivalóját Dávid így fogalmazza meg: “Tudja meg az egész sereg! Az Úrnak nincs szüksége kardra és lándzsára ahhoz, hogy győzelmet adjon.” (1 Sám 17,47)

Vianney János (+1859) bizonyára a korabeli Franciaország egyik leggyengébb teológiai bizonyítványával rendelkező papja volt. Vizsgálatai sorra megbukott. Többször elküldték a szemináriumból, mert gyenge képességei miatt nem tartották alkalmasnak a papságra. De mindig visszakönyörögte magát. Végül kegyelemből mégis pappá szentelték, de annyira nem bíztak képességeiben, hogy gyóntatásra évekig nem kapott engedélyt. Prédikációira csak nagy nehézségek árán tudott felkészülni. S így is nem egyszer belesült. - De ez a kis tehetségű ember átadta magát Istennek. És Isten szentté, korának legnagyobb hatású papjává tette. Csodálatos átalakulás ment végbe benne. Egyszerű szavai izzottak. Nemcsak a falu, hanem a környék, majd egész Franciaország tudomást szerzett róla. Olyan kis helységben működött - Arsban -, ahol vasútállomás sem volt. Most állomást kellett építeni, mert naponta százával jöttek Franciaország minden részéről, akik hallani akarták, gyónni akartak nála, találkozni szerettek volna vele. És e találkozások hatására sokan megtértek.

Kopertinói Szent Józsefet (+1663) társai “tátott száj”-nak csúfolták. Annyira balkezes volt gyermekkorában, hogy ügyetlenségét még anyja is csak bosszankodva tudta elviselni.

Labre József Benedeket (+1748) gyenge képessége miatt hetedszerre elküldték a kolostorból, ahová mindig újra visszakönyörögte magát. - És belőlük is szent lett: sugárzó istenszeretetük sokakat az Úr felé fordított.

Ilyen a Lélek ereje. Ő megsemmisíti a gőgösöket, az önmagukban bízókat, de felemeli a kicsinyeket, a semminek látszókat, és nagy tetteket visz végbe általuk, ha átadják magukat Neki. (vö. Lk 1,46-51; 1 Kor 1,20-31)

Az Úr téged is meghív, hogy emberi gyengeségeid ellenére is légy tanúja. A Szentlélek benned is nagy dolgokat tud művelni, ha átadod Neki magadat.

II. “Tegyetek tanúságot rólam” (Jn 15,27)

Isten minden keresztényt meghív, hogy szeretetének tanúja legyen. A bérmlásban fogadalmat teszünk, és kegyelmi erőt kapunk a tanúságtételre. Mit jelent tehát a tanúságtétel? (Vö. 31. rész)

Amint keresztény életünk, úgy tanúságtételünk is a Lélekvárás és a cselekvés, az önátadás és a kezdeményezés kettősségében fejlődik. Hiszen a tanúságtétel Isten, a Szentlélek műve, de pótolhatatlan szerepe van benne a mi közreműködésünknek is.

III. Tanúságtétel és várakozás

Jézus meghív minket, hogy legyünk tanúi a) az életünkkel, b) közösségünk egységével, c) szavainkkal. De a végtelen Istenről mi, gyarló emberek nem vagyunk képesek tanúskodni. Istenről csak Isten tehet hatékonyan tanúságot. (vö. 31. rész) - Jézus azonban megígérte, hogy Ő, illetve a Szentlélek fog tanúskodni bennünk, ha átadjuk magunkat neki.

- a) Életünk tanúságtétele önmagában gyenge. Hiszen legjobb elhatározásaink után is folyton újra hibázunk. De a Szentlélek által

Istenben élő “benső emberekké” válhatunk. (Ef 3,16) Ily módon Jézus megjelenik életünkben. S általa “bő termést” hozhatunk. (Jn 15,5)

- b) Közösségünk tanúságtétele nem sokat érne, hisz a legjobb közösség sem tökéletes. De a Szentlélek által mégis eggyé válhatunk. (Ef 2,22) Ebben az egységben jelenik meg Jézus. (Mt 18,20) S a köztünk élő Jézus tanúságot tesz Istenről.
- c) Szavunk mindig csak emberi szó. De Jézus megígéri, hogy ha átadjuk magunkat a Léleknek, akkor Ő fog szólni belőlünk, amint szólt a prófétákból, az apostolokból. (1 Kor 2,13; 2 Pt 1,21) - Ha például “bíróságok elé állítanak titeket - mondja Jézus - ne töprengjete, hogyan és mit mondjatok... Hiszen nem ti beszéltek, hanem Atyátok Lelke szól belőletek.” (Mt 10,19-20)

A tanúságtevő keresztyén tehát folytonos várakozásban él. Várakozik, hogy a Szentlélek működjék és tegyen prófétai tanúságot benne. (Vö. Jo 3,1)

A hívőket sokszor elbizonytalanítja a világ látszólagos ereje, a gúny, a közömbösség, a keresztyének kicsiny létszáma. S ha félelem van a lelkükben, nem mernek gondolni sem arra, hogy embertársaik megtérhetnek, vagy hogy nekik tanúságot kellene tenniük Jézusról. Ilyenkor csak saját erejüket, illetve erőtlenségüket látják. Az igazán hívő viszont tud a hitnek és a Szentléleknek hegyeket mozgató erejéről. Szívében hordja Jézus biztatását: “Ne félj, te kicsi nyáj. Úgy tetszett Atyátoknak, hogy nektek adja az országot.” (Lk 12,32)

IV. Tanúságtétel és cselekvés

A Szentlélek általunk akarja megvalósítani emberi erőnket felülmúló tetteit. Cselekvő közreműködést vár tőlünk.

Jézus azt mondja: Amikor eljön a Szentlélek... “Ő tanúságot tesz rólam. - Majd hozzáfűzi: - Ti is tegyetek tanúságot rólam”. (Jn 15,27) Jézus a tanúságtételben való aktív közreműködést kíván tőlünk. Mit jelent ez?

I. Először is azt jelenti, hogy fel kell szítanunk magunkban a tanúságtevő lelkületet: az embertársak iránti felelősséget. Senki sem lehet közömbös számunkra.

Mindenki jelölt az isteni életre. Krisztus meghívott minket, hogy legyünk készek a legnagyobb áldozatra is annak érdekében, hogy mások megtalálják Istent. (Jn 15,12)

II. Másodszor azt jelenti, hogy krisztusi szeretetünkkel lehetővé kell tennünk, hogy a Szentlélek által Jézus megjelenhessen a) életünkben, b) közösségünkben, c) szavainkban, s így megérinthessen másokat általunk.

A kulcs tehát a szeretet. a) Jézus akkor van bennünk, (a Szentlélek által), ha szeretünk. b) Jézus akkor van köztünk, ha szeretjük egymást. c) Szavaink által is akkor tud Jézus, illetve a Szentlélek szólni, ha szeretetben, azaz Istenben vagyunk.

A tanúságtételben való cselekvő közreműködésünkhöz tartozik az is, hogy tudatosan ismerjük meg hitünket, illetve mélyítsük el hitismereteinket. Erre figyelmeztet a Szentírás is: “Mindig álljatok készen, hogy megfeleljete”. (1 Pt 3,15) - Viszont bizonygatásunk mit sem ér, ha nem szeretetből fakad. Szavunk csak akkor hatékony, ha a Szentlélek működik bennünk.

Túrmezei Erzsébet: Fohász

Keserű kérdések
egész özönével
kínoztam a lelkem.
Feleletet, választ
egyikre se leltem
nélküled, Úr Jézus.

Kegyelmeddel nyílt meg
mindegyik miértnek
titkos művű zára.
Tebenned találtam
Életem céljára.
Tebenned, Úr Jézus.

Most már, bármi fájjon,
minek kérdejek?
Tudom, aranykalászt
terem fájdalmak vetése.
Áldott a Te kezed
minden vezetése.
Csak vezess, Úr Jézus!

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

– Irgalommal tekintek-e, fordulok-e a társadalom peremterületein élő emberek felé?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Istenünk, tanításodból tudjuk, hogy az őszinte és tiszta szívekben akarsz élni. Kérünk, alakíts át minket kegyelmeddel, hogy méltó hajlékod legyünk. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. Ámen.

Imádság

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlelkedet, hogy irgalommal tekintsek a környezetemben élők felé, s gyengédséggel tudjak válaszolni kéréseikre. Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Ha akarod, te meg tudsz tisztítani engem! (Mk 1,40-45)

(Forrás: Cathopic)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

– Jézus engem is meg tud tisztítani a bűneimtől, az aggodalmaimtól!

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

– Törekedjem együtt érezni a szenvedő emberekkel!

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyagok*, amiknek felépítése a *lectio divina* módszer felosztását követi, segítik az evangéliumi szakasz imádságos elmélyítését.

Lectio divina segédanyag, Évközi 6. vasárnap („B” év)

Borítófotó © Cathopic

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Aquileiai Chromatius gondolatait a Biblia dei Padri című kiadvány alapján Rácz Dávid fordította.

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Tomka Ferenc: „Tegyetek tanúságot Rólam!” – <http://talalkozas.katolikus.hu/9per57.html>

Túrmezei Erzsébet: Fohász – <https://keresztynversek.wordpress.com/tag/isten-vezetese>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a lectio divina munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Grász-Szily Boglárka, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalvi Ildikó, Rácz Dávid, Rácz Édua Anna, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Vermes Nikolett, Zimonyi Géza.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2021

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelezési cím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu